

Professor: Timingen for privatisering af affaldsforbrænding er uhensigtsmæssig

Forbrænding 23. februar kl. 06:00 Magnus Stenaa Jensen

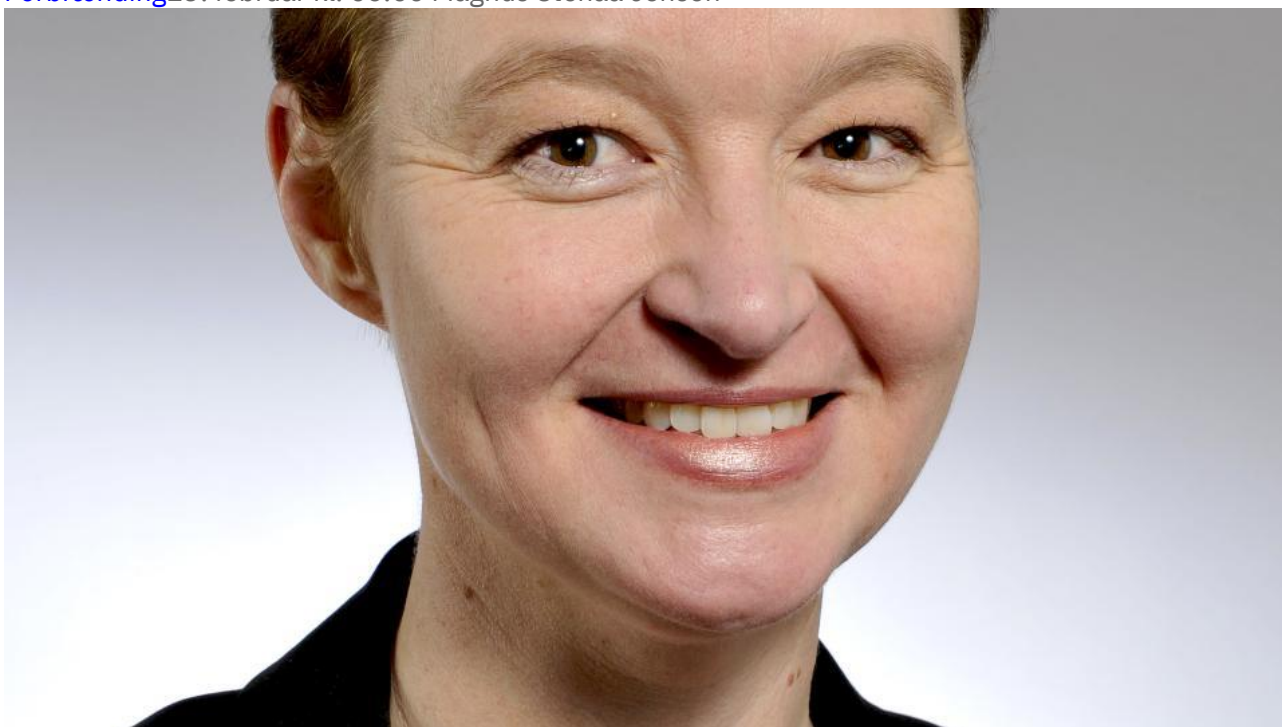

Illustration: DTU .

Hvis det håndteres korrekt, så kan liberaliseringen af affaldsforbrændingssektoren potentielt give klimabesparelser. Men timingen er dybt uhensigtsmæssig, lyder det fra DTU-professoren Marie Münster.

Energistyrelsen har sendt [et lovforslag i høring](#), der skal liberalisere affaldsforbrændingssektoren. Marie Münster, der er professor i energiplanlægning på DTU, ser en potentiel klimagevinst i forslaget.

Det kræver dog, at det munder ud i konkurrencevilkår, som favoriserer, at forbrændingsanlæggene udstyres med CO2-fangst og -lagringsteknologi, samt at der fremover kun skal importeres

<https://pro.ing.dk/wastetech/artikel/professor-timing-privatisering-af-affaldsforbraending-er-uhensigtsmaessig>

forbrændingseget restaffald fra lande, hvor man ikke har teknologien til at udnytte energien i restaffaldet godt nok.

Samtidig advarer Marie Münster dog mod at implementere lovgivningen midt i en forsyningskrise, der forventes at være gennem næste vinter, da det kan få store økonomiske konsekvenser for bl.a. fjernvarmekunderne.

Timing er der ikke

Siden Ruslands invasion af Ukraine den 24. februar sidste år har det været en bunden opgave at blive uafhængige af russisk gas og olie. Men det har sat den europæiske forsyningssektor under pres og banket varmepriserne i vejret. Det bør man have for mente, når man ser på det udkast til et lovforslag, som sidste uge blev sendt i høring, fortæller professoren:

»Lige nu og her er spørgsmålet, om det er nu, man skal skrue ned for affaldsforbrændingskapaciteten, og derfor er det også positivt, at det aspekt er fjernet fra det oprindelige forslag. Det affald, vi modtager, får vi penge for at brænde. Og vi er i en situation, hvor vi har mangel på energi, også i varmesektoren.«

Ifølge Marie Münster er det derfor et uhensigtsmæssigt tidspunkt at implementere en privatisering:

»Jeg synes, at man skal vente til, at vi ikke har nogen forsyningskrise længere, og så i øvrigt sige, at hvis man skal importere affald på sigt, så skal det enten være bio-affald eller importeres af et anlæg, der har CO₂-fangst og -lagring. Jeg forstår ikke helt, at det er det, vi bruger vores krudt på lige nu og her, når vi også forventer at være i en forsyningsmæssig krise til næste vinter, og når vi på kort sigt forsøger at sikre investeringer i storskala CCS-kapacitet.«

Import kan være en løsning

Lovforslaget kan ifølge to bestyrelsesformænd for affaldsselskaber ende med at skabe incitament for øget affaldsimport. Det ville ellers være lodret imod hensigten med lovforslaget og den forhenværende klimaminister Dan Jørgensen (S) har tidligere kaldt affaldsimport for »tudetosset«. Men ifølge Marie Münster kan affaldsimport til forbrænding i Danmark faktisk være en klimagevinst, hvis man ikke isoleret ser på effekten på det danske klimaregnskab:

»Lige nu og her er spørgsmålet, om det er nu, man skal skrue ned for affaldsforbrændingskapaciteten, og derfor er det også positivt, at det aspekt er fjernet fra det oprindelige forslag. Det affald, vi modtager, får vi penge for at brænde. Og vi er i en situation, hvor vi har mangel på energi, også i varmesektoren.«

Ifølge Marie Münster er det derfor et u hensigtsmæssigt tidspunkt at implementere en privatisering:

»Jeg synes, at man skal vente til, at vi ikke har nogen forsyningskrise længere, og så i øvrigt sige, at hvis man skal importere affald på sigt, så skal det enten være bio-affald eller importeres af et anlæg, der har CO₂-fangst og -lagring. Jeg forstår ikke helt, at det er det, vi bruger vores krudt på lige nu og her, når vi også forventer at være i en forsyningsmæssig krise til næste vinter, og når vi på kort sigt forsøger at sikre investeringer i storskala CCS-kapacitet.«

Import kan være en løsning

Lovforslaget kan ifølge to bestyrelsesformænd for affaldsselskaber ende med at [skabe incitament for øget affaldsimport](#). Det ville ellers være lodret imod hensigten med lovforslaget og den forhenværende klimaminister Dan Jørgensen (S) har tidligere kaldt affaldsimport for »tudetosset«. Men ifølge Marie Münster kan affaldsimport til

forbrænding i Danmark faktisk være en klimagevinst, hvis man ikke isoleret ser på effekten på det danske klimaregnskab:

»Lige nu er der masser af lande i EU, der ikke har specielt gode løsninger på at komme af med deres restaffald. Så hvis det ikke forbedres, og vi kan sejle affaldet, frem for at transportere det i lastbil, til anlæg med høj effektivitet, der kan finde ud af at fange og lagre CO₂ i Danmark, så kan vi hjælpe dem med at aftage noget af affaldet og vi tjener ovenikøbet penge på det.,« siger Marie Münster og fortsætter:

»Og så er det måske på sigt heller ikke så stort et problem og kunne måske endda være gavnligt, i hvert fald set i en EU-kontekst, hvor vi også kigger på den alternative behandling i det eksporterende land.«

Spåede kun gevinst på kort sigt

I 2018 lavede Marie Münster [en analyse for DTU](#), der vurderede, at »import af affald kun er en god idé de næste ti år«:

»Dengang sagde vi, at der er en klimagevinst nu, men at den vil stoppe med at være der inden for en cirka 10-årig tidshorisont. Men det vi ikke tog hensyn til i den analyse, var CO₂-fangst og -lagring. Det var ikke stort på agendaen på det tidspunkt, hvor vi lavede analysen. Men vi fandt frem til, at det kan være okay at importere noget affald, fordi vi er gode til at udnytte det til at producere især varme og el.«

Marie Münster ser to faktorer som afgørende, når det kommer til hvorvidt CO₂-fangst og -lagring på forbrændingsanlæg med import af forbrændingseget affald giver mening. For det første kommer det an på, hvordan affaldet bliver behandlet i det eksporterende land, og for andet kommer det an på, hvilke energiresourcer der fortrænges gennem afbrænding af det affald, som bliver importeret til Danmark.

Kan koste forbrugerne dyrt

Der er dog ikke lutter gevinster ved det nye lovforslag, som ifølge Marie Münster også kan få logistiske og økonomiske konsekvenser for sektoren.

»Det overordnede billede er, at hvis man reducerer voldsomt i kapaciteten, så kommer det formentlig til at ramme nogen. Og det kan selvfølgelig også være affaldsproducenterne, som så får svært ved at komme af med deres affald og skal køre længere med det, eller skal betale en højere pris for at komme af med det.«

Det nye forslag lægger også op til lukninger af anlæg, som ifølge Marie Münster kan betyde, at skatteborgerne og fjernvarmekunderne kan risikere at ende med at stå med en endnu større regning.

»Den største risiko nu og her er vel, hvis der er anlæg, som kommunerne har investeret penge i og som ikke er afskrevet, som bliver nødt til at lukke. Så kommer vi til at sidde tilbage med en gæld, som så skal betales af skatteborgerne. Hvis vi antager, at det er et anlæg, der er afbetalt, og at det ikke er så stort et problem, så kan problemet ende i varmesektoren, hvor man så ikke har den her billige varme til rådighed længere. Hvordan skaffer de så billig varme til deres fjernvarmekunder?«